

Procedura udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Paniówkach

Opracowano na podstawie:

- *Rozporządzenia MEN z dnia 09 sierpnia.2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*
- *Na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943,z późn. zm.2))*

ORGANIZACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole odpowiada dyrektor szkoły.
2. Korzystanie z pomocy psychologiczno- pedagogicznej jest dobrowolne i nieodpłatne.

CHARAKTERYSTYKA UDZIELANEJ POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na rozpoznawaniu oraz zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia. Rozpoznawaniu podlegają również indywidualne możliwości psychofizycznych uczniów i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym
2. Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną wynika z:
  - a) niepełnosprawności
  - b) niedostosowania społecznego
  - c) zagrożenia niedostosowaniem społecznym
  - d) zaburzeń zachowania lub emocji
  - e) szczególnych uzdolnień
  - f) specyficznych trudności w uczeniu się

- g) z deficytów kompetencji zaburzeń sprawności językowych
  - h) choroby przewlekłej
  - i) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych
  - j) niepowodzeń edukacyjnych
  - k) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia, jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi
  - l) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w szkole polega na wspieraniu uczniów, rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom.

OSOBY UPRAWNIONE DO UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy klas oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności: psycholog, pedagog, logopeda, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni, zwani dalej „specjalistami”.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
  - a) rodzicami uczniów;
  - b) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
  - c) placówkami doskonalenia nauczycieli;
  - d) innymi szkołami i placówkami;
  - e) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży
3. Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze oraz zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający odpowiednie kwalifikacje.

INICJATORZY POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy:
  - a) ucznia;
  - b) rodziców ucznia;

- c) dyrektora szkoły;
- d) nauczyciela, wychowawcy, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem;
- e) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej;
- f) poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- g) pomocy nauczyciela;
- h) asystenta nauczyciela;
- i) asystenta rodziny;
- j) kuratora sądowego;
- k) organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotów działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

FORMY UDZIELANEJ POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:
  - a) zajęć rozwijających uzdolnienia;
  - b) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;
  - c) zajęć dydaktyczno- wyrównawczych;
  - d) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym
  - e) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
  - f) zindywidualizowanej ścieżki kształcenia
  - g) porad i konsultacji;
  - h) warsztatów.
2. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest rodzicom, nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.
3. Zajęć dydaktyczno-wyrównawczych: organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce (w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej). Liczba uczestników nie może przekroczyć 8 osób.
4. Zajęć korekcyjno-kompensacyjnych zorganizowane dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników nie może przekroczyć 5 osób.
5. Zajęcia logopedyczne przeznaczone są dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników nie może przekroczyć 4 osób.

6. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne. Liczba uczestników nie może przekraczać 10 osób
7. Godzina zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych trwa 45 minut. Dopuszcza się prowadzenie zajęć, o których mowa powyżej, w czasie dłuższym lub krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć, jeśli jest to uzasadnione potrzebami ucznia.

PROCEDURA ORGANIZOWANIA I UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne, w tym uzdolnienia i zainteresowania uczniów. Rozpoznanie to jest realizowane w szczególności poprzez obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniem
2. W przypadku stwierdzenia deficytów w którymś z zakresów, nauczyciele niezwłocznie informują o fakcie wychowawcę klasy oraz udzielają uczniom niezbędnej pomocy w trakcie bieżącej pracy z nimi.
3. Wychowawca informuje innych nauczycieli, w tym specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną oraz wspólnie z nimi planuje i koordynuje pomoc psychologiczno- pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli, specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.
4. Wychowawca fakt objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczna odnotowuje w dzienniku oraz informuje o tym dyrektora szkoły.
5. Dyrektor szkoły, po konsultacji z wychowawcą w sposób pisemny, informuje rodziców ucznia o ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy pomocy będą realizowane. Informację przekazuje i odbiera wychowawca.
6. Wychowawca w oddzielnej teczce dla każdego ucznia gromadzi dokumentację, dotyczącą udzielanej mu pomocy psychologiczno- pedagogicznej.
7. Wychowawca klasy , nauczyciele i specjaliści współpracują z rodzicami ucznia.
8. W przypadku uczniów objętych pomocą psychologiczno- pedagogiczną specjaliści udzielają uczniom pomocy psychologiczno- pedagogicznej, wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia.

9. Nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniowi oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia nie rzadziej niż raz w roku szkolnym.
10. W przypadku gdy z wniosków wynika, że mimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia dyrektor szkoły za zgodą rodziców ucznia występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.
11. Wsparcia merytorycznego dla nauczycieli, specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, na wniosek dyrektora szkoły udziela poradnia oraz placówki doskonalenia nauczycieli

UCZEŃ Z ORZECZENIEM O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO W SZKOLE

1. Szkoła ogólnodostępna organizuje warunki kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego:
  - a) niepełnosprawnych: niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących,
z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
  - b) niedostosowanych społecznie;
  - c) zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
  - d) wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.
2. Kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych organizuje się w oddziałach;
  - a) ogólnodostępnych,
  - b) w oddziałach integracyjnych;
3. Kształcenie uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 20 rok życia w przypadku szkoły podstawowej.
4. Szkoła podstawowa zapewnia:
  - a) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;

- b) warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
- c) zajęcia specjalistyczne, o których mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej,
- d) inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne;
- e) integrację uczniów ze środowiskiem rówieśniczym;
- f) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

DZIAŁANIA, KTÓRE NALEŻY PODJĄĆ SZKOLE Z CHWILĄ PRZYJĘCIA UCZNIANIA NIEPEŁNOSPRAWNEGO:

1. Powołanie zarządzeniem dyrektora zespołu ds. ucznia o potrzebie kształcenia specjalnego w skład którego wchodzi nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem
2. Zespół dokonuje analizy dokumentacji ucznia i tworzy wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia. Pracą zespołu kieruje wychowawca oddziału.
3. Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu, które mogą naruszać dobra osobiste ucznia, jego rodziców, nauczycieli, a także innych osób uczestniczących w spotkaniu zespołu
4. Zespół opracowuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia uwzględniając wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
5. Spotkania zespołu zwoływane są przez koordynatora (mogą w nim brać udział rodzice, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej, specjaliści, organ prowadzący szkołę). Koordynator przekazuje rodzicom informację o terminie spotkania.
6. Rodzice uczestniczą w szczególności, w spotkaniach, aby:
  - a) wyrazić zgodę na objęcie ich dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
  - b) uczestniczyli w opracowaniu WOFU,
  - c) zaakceptować WOFU i IPET,

d) dokonać oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia posiadającego orzeczenie do kształcenia specjalnego.

7. Rodzice ucznia otrzymują kopię:

a) wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia

b) indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego

8. IPET określa:

- a) zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia,
w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem;
- b) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia i wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu szkoły:
- ucznia niepełnosprawnego- działania o charakterze rewalidacyjnym
  - ucznia niedostosowanego społecznie- działania o charakterze resocjalizacyjnym
  - ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym- działania o charakterze socjoterapeutycznym;
- c) formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, ustalone przez dyrektora szkoły,
- d) działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, określone przez zespół;
- e) zajęcia rewalidacyjne i resocjalizacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, w tym zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- f) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz w procesie przygotowania do samodzielności w życiu dorosłym;

- g) w przypadku uczniów niepełnosprawnych , w zależności od potrzeb- rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym zakres wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie.
9. Program IPET opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny, w terminie do 30 dnia 30 września roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna realizowanie kształcenia lub 30 dni od dnia złożenia orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo 30 dni przed upływem okresu na jaki został opracowany poprzedni program.
10. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w semestrze.
11. W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć:
- a) na wniosek dyrektora przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, asystent lub pomoc nauczyciela;
  - b) na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia inne osoby w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
12. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi oraz w miarę potrzeb, dokonuje aneksem modyfikacji programu.
13. Wielospecjalistyczne oceny WOPFU uwzględniają w szczególności;
- a) indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
  - b) zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów, asystentów lub pomocy nauczyciela
  - c) przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu szkoły oraz efekty podejmowanych działań w celu ich przezwyciężenia
14. Każde dziecko posiadające orzeczenie o kształceniu specjalnym ma osobną teczkę przechowywaną w gabinecie dyrektora, w której znajduje się dokumentacja dotycząca kształcenia ucznia w szkole, tj.
- a) Orzeczenia.
  - b) Wielospecjalistyczne Oceny Funkcjonowania Ucznia.
  - c) IPET oraz jego kolejne modyfikacje.
  - d) Protokoły spotkań Zespołu.

- e) Ważne informacje, poświadczone podpisami rodziców dotyczące przebiegu pomocy ppp.
15. Teczki uczniów są na bieżąco uzupełniane przez koordynatora zespołu- czyli wychowawcę.
  16. Spotkania zespołu zwoływane są przez koordynatora (mogą w nim brać udział rodzice, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej, specjaliści, organ prowadzący szkołę). Koordynator przekazuje rodzicom informację o terminie spotkania.
  17. Rodzice uczestniczą w szczególności, w spotkaniach, aby:
    - a) wyrazić zgodę na objęcie ich dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
    - b) uczestniczyli w opracowaniu WOFU,
    - c) zaakceptować WOFU i IPET,
    - d) dokonać oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia posiadającego orzeczenie do kształcenia specjalnego.
  18. W szkole zatrudnia się pedagogów specjalnych którzy:
    - a) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami i ze specjalistami realizują zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie;
    - b) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami i ze specjalistami pracę wychowawczą z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie i zagrożonymi niedostosowaniem społecznym,
    - c) uczestniczą, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli i specjalistów,
    - d) udzielają pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom i specjalistom realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie i zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.
  17. Dyrektor szkoły, uwzględniając indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wyznacza zajęcia edukacyjne oraz zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, realizowane

- przez pedagogów specjalnych wspólnie z innymi nauczycielami lub w których nauczyciele ci uczestniczą.
18. W ramach zajęć rewalidacyjnych w programie należy uwzględnić w szczególności rozwijanie umiejętności komunikacyjnych przez:
    - a) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku ucznia niewidomego;
    - b) naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych;
    - c) metod komunikacji (AAC) – w przypadku ucznia niepełnosprawnego z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;
    - d) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.
  19. Godzina zajęć rewalidacyjnych trwa 60 minut. Dopuszcza się prowadzenie zajęć, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć, jeśli jest to uzasadnione potrzebami ucznia.
  20. Uczniowie o specyficznych trudnościach w uczeniu się mają prawo przystąpić do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia na podstawie opinii PPP. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności a uczniowie niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
  21. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego przystępujących do sprawdzianu przygotowuje się odpowiednie zestawy zadań dostosowane do rodzaju niepełnosprawności.
  22. Rada pedagogiczna na podstawie informacji CKE wskazuje sposób dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu do rodzaju niepełnosprawności lub indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, uwzględniając orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Małgorzata Wiśniewska

26.10.2017